

Briselē, 2025. gada 12. decembrī
(OR. en)

16772/25
ADD 3

**Starpiestāžu lieta:
2025/0399 (COD)**

ENER 677
TRANS 644
RELEX 1683
ECOFIN 1735
ENV 1384
CODEC 2126
IA 231

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 11. decembris

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: SWD(2025) 2001 final

Temats: KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS
[Eiropas elektrotīklu pakete]
Pavaddokuments dokumentam
Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI
par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādņem un ar ko groza
Regulas (ES) 2019/942, (ES) 2019/943 un (ES) 2024/1789 un atceļ
Regulu (ES) 2022/869

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2025) 2001 final.

Pielikumā: SWD(2025) 2001 final

Briselē, 10.12.2025.
SWD(2025) 2001 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

[Eiropas elektrotīklu pakete]

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI
par Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnēm un ar ko groza
Regulas (ES) 2019/942, (ES) 2019/943 un (ES) 2024/1789 un atceļ Regulu (ES) 2022/869

{COM(2025) 1006 final} - {SEC(2025) 2000 final} - {SWD(2025) 2000 final}

A. Rīcības nepieciešamība

Kāda ir problēma, un kāpēc tā ir ES līmeņa problēma?

Energotīklu infrastruktūrai ir izšķiroša nozīme Eiropas konkurētspējas atjaunošanā, mūsu Savienības drošības panākšanā un enerģētikas pārkārtošanā un dekarbonizācijā. ES energotīkli saskaras ar jaunām un būtiskām problēmām, atbalstot arvien elektrificētāku, decentralizētāku, digitalizētāku un elastīgāku elektroenerģijas sistēmu, kurai raksturīgs arvien lielāks variablu atjaunīgo energoresursu īpatsvars. Ietekmes novērtējumā tika konstatētas trīs būtiskas problēmas.

Pirmkārt, esošie un plānotie infrastruktūras projekti nav pietiekami vērsti uz ES enerģētikas un klimata mērķu sasniegšanu. Pastāv būtiska plaisa starp mūsu pārrobežu elektroenerģijas infrastruktūras vajadzībām un pašreizējo infrastruktūras attīstības ātrumu un līmeni gan pārvades, gan sadales tīklu līmenī. Attiecībā uz elektroenerģiju pašlaik ir paredzams, ka 2030. gadā vēl trūks puses no nepieciešamajām pārrobežu elektroenerģijas jaudām (32 no 66 GW), un paredzams, ka līdz 2040. gadam šis iztrūkums palielināsies līdz 37 GW. Nespēja apmierināt infrastruktūras vajadzības varētu kavēt sistēmas dekarbonizāciju, apdraudēt piegādes drošību un, iespējams, izraisīt turpmāku tirgus sadrumstalotību un augstākas enerģijas cenas. Turklāt, lai nodrošinātu sistēmas optimizāciju un rūpniecības dekarbonizāciju, izšķiroša nozīme būs uzlabotai ūdeņraža tīklu plānošanai un integrācijai.

Otrkārt, infrastruktūras, atjaunīgās enerģijas un uzkrāšanas projektu, kā arī uzlādes staciju īstenošana ir pārāk lēna, tādējādi palielinot projektu kopējās izmaksas un kavējot sistēmas dekarbonizāciju. Elektroenerģijas infrastruktūras projektu pabeigšana prasa līdz pat 7,5 gadiem sadales tīkliem un 10 gadiem pārvades tīkliem. Attiecībā uz pārrobežu projektiem kavēšanos var izraisīt grūtības panākt vienošanos par **izmaksu sadalīšanu**, ja projekti sniedz ieguvumus ārpus to uzņēmējām dalībvalstīm. Turklāt būtiska problēma joprojām ir novēlotas **atļauju piešķiršanas procedūras**.

Visbeidzot, bažas raisa infrastruktūras drošība. Nesenie fiziskie un kibernetikas incidenti ir izgaismojuši risku, ko rada naidīgi spēki, kuri vērstas pret Eiropas energoinfrastruktūru, un tas rada ekonomiskas izmaksas un ietekmē energosistēmas stabilitāti. Pieaug arī trešo valstu aktoru interese investēt ES energoinfrastruktūrā, un tas var palielināt ES pakļautību riskiem, kas saistīti ar enerģētisko drošību. Papildus apzinātai sabotāžai ES energoinfrastruktūras noturību ietekmē arī jauni riski, to vidū dabas apdraudējumi un ar klimatu saistīta ietekme.

Bez savlaicīgas rīcības ES līmenī saskaņā ar pašreizējo tiesisko regulējumu un politikas satvaru šīs problēmas, visticamāk, saglabāsies vai turpinās saasināties.

Mērķi. Kādi ir sasniedzamie mērķi?

Eiropas elektrotīklu paketes **vispārīgais mērķis** ir nodrošināt, ka visā ES laikus un efektīvi tiek attīstīta noturīga energoinfrastruktūra, atjaunīgā enerģija un elastība, tajā skaitā uzkrāšanas iekārtas un uzlādes stacijas. Tas dos iespēju ES dos iespēju sasniegt enerģētikas un klimata mērķus, tajā skaitā nodrošināt enerģijas pieejamību cenas ziņā, uzlabojot savstarpējo savienotību, kas savukārt nodrošinās cenu konverģenci, samazinās elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas un mazinās elektroenerģijas cenu svārstīgumu, kā arī paātrinās ražošanas un pieprasījuma ietaišu pieslēgšanu. Iniciatīvas **konkrētie mērķi** ir i) nodrošināt, ka projekti, kas iekļauti tīkla attīstības plānos un atlasīti kā kopīgu interešu projekti (KIP) vai savstarpēju interešu projekti (SIP), apmierina apzinātās infrastruktūras vajadzības; ii) atvieglot izmaksu dalīšanas rīku izmantošanu pārrobežu infrastruktūras projektu ātrākai izvēršanai; iii) saīsināt un vienkāršot atļauju piešķiršanas procedūras energoinfrastruktūras,

atjaunīgās enerģijas un uzkrāšanas projektiem, kā arī uzlādes stacijām; iv) uzlabot pārrobežu energoinfrastruktūras fizisko drošību, kiberdrošību un noturību.

Kāda ir ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)?

Enerģijas pārvades infrastruktūrai un arvien vairāk elektroenerģijas sadales tīkliem ir Eiropas vai pārrobežu raksturs un ietekme. Tā kā Eiropas energotīkls ir savstarpēji savienots, plānošana valstu un ES līmenī ir cieši jākoordinē. Ar valsts regulējumu vien nepietiek, jo valsts pārvaldes iestādes nespēj pārvaldīt pārrobežu infrastruktūras plānošanu. Iedarbīga ES līmeņa plānošana var uzlabot tīras enerģijas avotu integrāciju, apmierināt elektroenerģijas tirgus vajadzības un nodrošināt piegādes drošību, tādējādi izveidojot efektīvāku tīklu un samazinot tīkla paplašināšanas vajadzības.

ES rīcība atjaunīgās enerģijas jomā saskaņā ar pārskatīto Atjaunojamo energoresursu direktīvu (*RED*) dod pievienoto vērtību, jo tā ir efektīvāka un lietderīgāka par atsevišķu dalībvalstu rīcību un ļauj izvairīties no sadrumstalotas pieejas, saskaņoti risinot Eiropas energosistēmas pārkārtošanas jautājumus. Tā nodrošina siltumnīcefekta gāzu emisiju neto samazinājumu, pilnībā izmanto apjomradītu ietaupījumu un tehnoloģiskās sadarbības priekšrocības Eiropā un sniedz investoriem noteiktību ES mēroga tiesiskajā regulējumā.

B. Risinājumi

Kādi ir risinājumu varianti izvīrīto mērķu sasniegšanai? Vai kāds no tiem ir vēlamais?

Lai sasniegtu šīs iniciatīvas mērķus, ir noteikti trīs politikas risinājumi: 1) **uzlabota augšupēja pieeja** ar minimālu papildu ES līmeņa intervenci un nelielām izmaiņām pašreizējā tiesiskajā un politiskajā satvarā; 2) **pāreja no augšupējas pieejas uz lejupējāku pieeju ar stingrāku** ES līmeņa vadību un ieviešot būtiskākas izmaiņas tiesiskajā un politiskajā regulējumā; 3) **pilnībā lejupēja** pieeja liela mēroga pārrobežu infrastruktūras un enerģētikas projektiem, tajā skaitā būtiskas strukturālas un institucionālas izmaiņas esošajā situācijā un augstāka centralizācijas un racionalizēšanas pakāpe ES līmenī.

Neskarot politiskos apsvērumus un Komisijas galīgo tiesību akta priekšlikumu par Eiropas elektrotīklu paketi, pamatojoties uz tehnisko novērtējumu un risinājumu salīdzinājumu (sk. ietekmes novērtējuma ziņojuma 6. un 7. iedaļu), lai gan 3. politikas risinājums sniegtu dažus ieguvumus, kopumā **2. politikas risinājums (PR2) šķiet lietderīgāks, efektīvāks un saskanīgāks** ar vispārējo ES politikas satvaru. Tiek uzskatīts, ka tam ir arī labāki rezultāti **subsidiaritātes un proporcionalitātes ziņā**.

PR2 ietvertu vairākas izmaiņas ES tiesiskajā un politiskajā regulējumā, arī pasākumus, kuru mērķis ir i) nodrošināt **tīkla plānošanas** lielāku pārredzamību, kontroli un koordināciju gan ES, gan valstu līmenī, ieviest nepilnību novēršanas mehānismu, lai apmierinātu infrastruktūras vajadzības, un labāk iekļaut nevadū risinājumus un iekšējās līnijas; ii) uzlabot pārredzamību un stiprināt principus, lai **atvieglotu izmaksu sadalīšanu**, un izveidot satvaru **projektu brīvprātīgai apvienošanai**; iii) veikt grozījumus tiesību aktos, lai vēl vairāk **paātrinātu un vienkāršotu atļauju piešķiršanas procedūras** pārrobežu, valsts pārvades un vietējiem sadales tīkliem, kā arī atjaunīgās enerģijas un uzkrāšanas projektiem un uzlādes stacijām; iv) ieviest papildu prasības, lai **uzlabotu** pārrobežu elektroenerģijas infrastruktūras **fizisko drošību un kiberdrošību**.

Kāds ir dažādo ieinteresēto personu viedoklis? Kuras no tām atbalsta noteiktas iespējas?

Vēlamajā risinājumā iekļautos pasākumus lielā mērā pamato ieinteresēto personu viedokļi, kas dažos jautājumos tomēr atšķiras (sk. 2. pielikumu). Lielākā daļa respondentu piekrīt, ka pašreizējā tīkla attīstības desmit gadu plānu **pārvaldības sistēma**, tajā skaitā ieinteresēto personu uzdevumi, būtu jāpārskata, lai uzlabotu efektivitāti. Turklāt aptuveni puse respondentu norāda, ka pašreizējais tīkla attīstības desmit gadu plāna process neļauj konstatēt infrastruktūras nepilnības. Ieinteresētajām personām ir atšķirīgi viedokļi par to, vai tīkla attīstības desmit gadu plānā būtu vairāk jāizmanto lejupeņa pieeja infrastruktūras plānošanai, un sistēmu operatoriem ir tendence dot priekšroku *status quo*. Lielākā daļa ieinteresēto personu atzina, ka **atļauju piešķiršana** ir galvenais šķērslis Eiropas tīkla attīstības nodrošināšanai, kas nepieciešama enerģētikas pārkārtošanai. Ieinteresētās personas arī aicināja veikt turpmākus pasākumus, lai paātrinātu atļauju piešķiršanu atjaunīgās enerģijas un uzkrāšanas projektiem.

C. Vēlamā risinājuma ietekme

Kādi ir vēlamā risinājuma sniegtie ieguvumi?

Paredzams, ka PR2 sniegs būtiskus ekonomiskus, vidiskus un sociālus ieguvumus un samazinās administratīvās un pielāgošanās izmaksas ieinteresētajām personām.

Paredzams, ka PR2 radīs ievērojamus **energosistēmas izmaksu ietaupījumus**. Uzlabota **energoinfrastruktūras plānošana** radītu optimālāku un noturīgāku tīklu, kas 2040. gadā varētu nodrošināt sistēmas izmaksu samazinājumu par aptuveni 14 miljardiem EUR gadā un ikgadējus neto ietaupījumus 8 miljardu EUR apmērā. Uzlabota **izmaksu sadalīšanas sistēma** atvieglotu pārrobežu projektu realizēšanu un ātrāku īstenošanu, sniedzot ievērojamus sociālekonomiskos ieguvumus labklājības jomā. Turklāt paredzams, ka PR2 saīsinās **atļauju piešķiršanas laiku** un līdz ar to arī projektu īstenošanu, kas projektu virzītājiem radītu ieguvumus kavēšanās izmaksu novēršanas ziņā. Visbeidzot, uzlabojot **energoinfrastruktūras drošību**, PR2 varētu sniegt ieguvumus, novēršot ekonomiskās labklājības samazināšanos un remonta izmaksas.

Šie ietaupījumi nāktu par labu patērētājiem, elektroenerģijas ražotājiem un sistēmu operatoriem, uzlabojot **konkurētspēju** un radot **sociālos ieguvumus**. Zemākas energosistēmas izmaksas mīkstinātu tīkla tarifu pieaugumu patērētājiem, to vidū rūpnieciskiem patērētājiem. PR2 būtu arī pozitīva ietekme uz **digitalizāciju**, jo tajā lielāks uzsvars tiktu likts uz nevadu risinājumiem un atļauju piešķiršanas procedūru digitalizāciju. Visbeidzot, paredzams, ka PR2 **samazinās administratīvās un pielāgošanās izmaksas** uzņēmumiem (to vidū enerģijas ražotājiem, projektu virzītājiem, PSO un *ENTSO*), racionalizējot infrastruktūras plānošanu, KIP/SIP pieteikumu iesniegšanas un izvērtēšanas procesus, kā arī atļauju piešķiršanas procedūras. Attiecībā uz **vidiskajiem ieguvumiem** vēlamais politikas risinājums varētu samazināt CO₂ emisijas (par aptuveni 27 miljoniem tonnu gadā).

Kādas ir vēlamā risinājuma izmaksas?

Novērtējumā norādīts, ka nav paredzams, ka PR2 būs būtiska negatīva ekonomiska, sociāla vai vidiska ietekme. Tomēr daži pasākumi dažām ieinteresētajām personām var radīt ierobežotas **papildu atbildības** nodrošināšanas izmaksas. **Uzņēmumiem** PR2 var radīt papildu administratīvās un pielāgošanas izmaksas PSO un projektu virzītājiem saistībā ar to lomu infrastruktūras vajadzību apzināšanā un turpmākajos pasākumos, kā arī jaunas ar drošību saistītas ziņošanas prasības. Šīs izmaksas tiktu vai nu ierobežotas, vai kompensētas ar

citiem pasākumiem, tostarp Komisijai pārņemot konkrētus plānošanas uzdevumus no *ENTSO*, samazinot tīkla attīstības desmit gadu plāna biežumu un vienkāršojot to, kā arī vienkāršojot KIP/SIP pieteikumu iesniegšanas procesus. Vienkāršotas un digitalizētas atļauju piešķiršanas procedūras arī samazinātu administratīvo slogu uzņēmumiem. Lai gan ikgadējos izmaksu ietaupījumus uzņēmumiem nevar pilnībā aplēst, jo attiecīgie dati nebija pieejami, var secināt, ka PR2 radītu regulārus izmaksu ietaupījumus. Turklāt nav paredzams, ka iniciatīva radīs papildu izmaksas **iedzīvotājiem**.

Dalībvalstīm un valstu iestādēm PR2 īstermiņā radītu papildu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar pārskatītā tiesiskā regulējuma īstenošanu (sk. turpmāk). Visbeidzot, PR2 radīs papildu izmaksas **Komisijai un ACER**, kuras uzņemtās lielāku lomu infrastruktūras plānošanā.

Kāda būs ietekme uz MVU un konkurētspēju?

Papildus iepriekš minētajiem ar konkurētspēju saistītajiem apsvērumiem nav paredzams, ka šai iniciatīvai būs īpaša ietekme uz MVU konkurētspēju. ES tīkla paplašināšana un modernizācija apvienojumā ar plašāku atjaunīgās enerģijas izmantošanu uzlabos piekļuvi elektroenerģijai un palielinās piegādes apjomu, sniedzot labumu visiem dalībniekiem, arī MVU. Tas samazinās **energosistēmas izmaksas** visiem patērētājiem un var samazināt piegādes izmaksas.

Vai tiks būtiski ietekmēts dalībvalstu budžets un pārvaldes iestādes?

Paredzams, ka PR2 būs ierobežota ietekme uz attiecīgo valsts iestāžu budžetiem un administrācijām. Dalībvalstīm var būt jāpiešķir papildu resursi, lai atbalstītu pārskatīto **izmaksu sadalīšanas procesu**, it īpaši lai VRI varētu veikt novērtējumus un pieņemt lēmumus par iespējamiem projektiem, kā arī iesaistīties projektu regulēšanā ārpus to teritorijas. Var būt vajadzīgi arī papildu resursi, lai īstenotu pārskatītos **atļauju piešķiršanas noteikumus**, tostarp, lai atļauju izsniegšanas iestādēm nodrošinātu nepieciešamo personālu, prasmes un rīkus. Tomēr paredzams, ka šīs papildu īstermiņa izmaksas ilgtermiņā kompensēs ieguvumi racionalizētu, vienkāršāku, ātrāku un digitalizētu procedūru ziņā.

Vai ir paredzama cita būtiska ietekme?

Nav paredzama cita ietekme. Paredzams, ka PR2 veicinās infrastruktūras plānošanas un pārvaldības būtisku vienkāršošanu Savienībā, kā arī atļauju piešķiršanu (sk. 8.2. iedaļu).

Proporcionalitāte

Ir novērtēts, ka PR2 spēj lietderīgi un efektīvi sasniegt Eiropas elektrotīklu paketes mērķi, neradot ievērojamas papildu izmaksas attiecīgajiem dalībniekiem. Tas nepārsniegtu to, kas ir nepieciešams šīs iniciatīvas mērķu sasniegšanai, un tāpēc tiek uzskatīts par samērīgu.

D. Turpmākā rīcība

Kad politika tiks pārskatīta?

Komisija uzraudzīs un izvērtēs tiesību aktu ietekmi, izmantojot rādītāju kopumu (sk. 9. iedaļu), kas ļaus izmērīt progresu konkrēto un darbības mērķu sasniegšanā. Jauno tiesību aktu efektivitātes pārskatīšana varētu notikt līdz 2032. gada beigām, kad būtu jāpabeidz otrs KIP un SIP atlases process saskaņā ar jauno regulējumu.